

Referendum: Grote economische gevolgen bij uittreding

Brexit: emoties domineren debat

Voorstanders van een Brexit moeten niet de illusie hebben dat ze straks wel de lusten maar niet de lasten van een verenigd Europa hebben, waarschuwt Rob Boudewijn.

Over een paar dagen is het zo ver: de Britse bevolking mag zich uitspreken of men al dan niet lid van de Europese Unie (EU) wil blijven. In de peilingen ontlopen de voor- en tegenstanders van een EU-lidmaatschap elkaar niet veel. De belangrijkste argumenten die de tegenstanders gebruiken, zijn de buitenissige regels en bemoeienis vanuit Brussel die de Britse soevereiniteit aantasten; het vrije verkeer van personen, met name vanuit de nieuwste lidstaten van de EU, die vervolgens ook nog aanspraak kunnen maken op de Britse sociale zekerheid en, tot slot, de te grote financiële bijdrage van het Verenigd Koninkrijk aan het Europese budget. Uittreding zou deze zorgen in een klap oplossen.

Diepe recessie

Het debat wordt meer door emoties dan door argumenten gevoed, getuige de opmerking van de aanvoerder van het Brexitkamp dat de EU gelijk zou zijn aan het Derde Rijk. Een absoluut dieptepunt is de dood van politica Jo Cox. Een hoofdrol in het debat wordt gespeeld door experts, die de economische gevolgen proberen te duiden.

De positiefste scenario's gaan uit van het wegvallen van de Verenigde Staten als handelspartner, die handel met 500 miljoen Europeanen prefereren boven 60 miljoen Britten, en een vertrek van de financiële sector uit de City, wat Londen als financieel centrum van Europa irrelevant zou maken.

Ze voorzien een diepe recessie in het Verenigd Koninkrijk, maar ook een economische dip voor de EU en de lidstaten: het Verenigd Koninkrijk is immers een van de belangrijkste handelspartners van Nederland en een stagnatie van onze economische groei is dan het meest optimistische scenario, al lijkt een recessie waarschijnlijker.

Oprichter van Europa-instituut.nl, een in Amsterdam gevestigde denktank en opleidingsacademie.
foto Niklas Halle'n/AFP

De politieke gevolgen zijn ook niet gering op een moment dat de EU al kraakt onder diverse andere crises, zoals de vluchtelingencrisis, de spanningen met Rusland, de naweeën van de financiële crisis, en de situatie aan de buitengrenzen van de EU, waar de wereld in brand lijkt te staan.

Ontmanteling

Een eerste politiek gevolg zal zijn dat het de eurosceptische politieke partijen overtuigt van hun gelijk. Het illustere trio Le Pen, Wilders en Poetin zal ongetwijfeld het glas heffen om het begin van de ontmanteling van de EU te vieren. En waar Londen nu nog zijn partij op het wereldtoneel kan meeblazen als lid van de EU, zal het buiten de EU een kleine en dus irrelevante speler worden op het wereldtoneel.

De voorstanders van een Brexit mogen graag verwijzen naar het Noorse model: Noorwegen is geen lid van de EU maar kent wel innige handelsbetrekkingen. In de opinie van de voorstanders van uittreding het beste van twee werelden: wel vrijhandel, geen Brusselse bemoeizucht en regeltjes, geen vrij verkeer van personen en geen financiële afdracht.

Dat is echter te kort door de bocht. Noorwegen is samen met Liechtenstein en IJsland lid van de Europese Economische Ruimte (EER) die de (economische) betrekkingen tussen de EU en het drietal landen reguleert. De leden van de EER nemen, op landbouw- en visserijbeleid na, volledig deel aan de Europese interne markt. Het grootste gedeelte van de Europese regelgeving heeft betrekking op het functioneren van de markt, met als gevolg dat de EER-leden die volledig moeten implementeren en handhaven. Ook het vrije verkeer van personen is binnen de EER gereguleerd. Tot slot betalen de EER-leden de EU een bijdrage in de kosten voor deze economische vrijhandelszone.

Waar het Verenigd Koninkrijk nu nog een volwaardige speler in de Europese arena is, betekent een model à la Noorwegen, dat het nog steeds het merendeel van de Europese regels dient uit te voeren, het vrije verkeer van personen gewaarborgd wordt en dat er nog steeds betaald moet worden aan Brussel. Het belangrijkste verschil: de Britten kunnen niet meer meebeslissen in Brussel. Alle Britse pijnpunten blijven dan van kracht, met een belangrijk verschil: Londen betaalt wel, maar bepaalt niet meer. Van de regen in de drup dus.

Bron: Parool maandag 20 juni (via Blendle)